

Vlaamse
overheid

Netwerkdag 'Grondig verbonden: 30 jaar DOV'
22 mei 2026

Data als hefboom voor bodemzorg in Vlaanderen

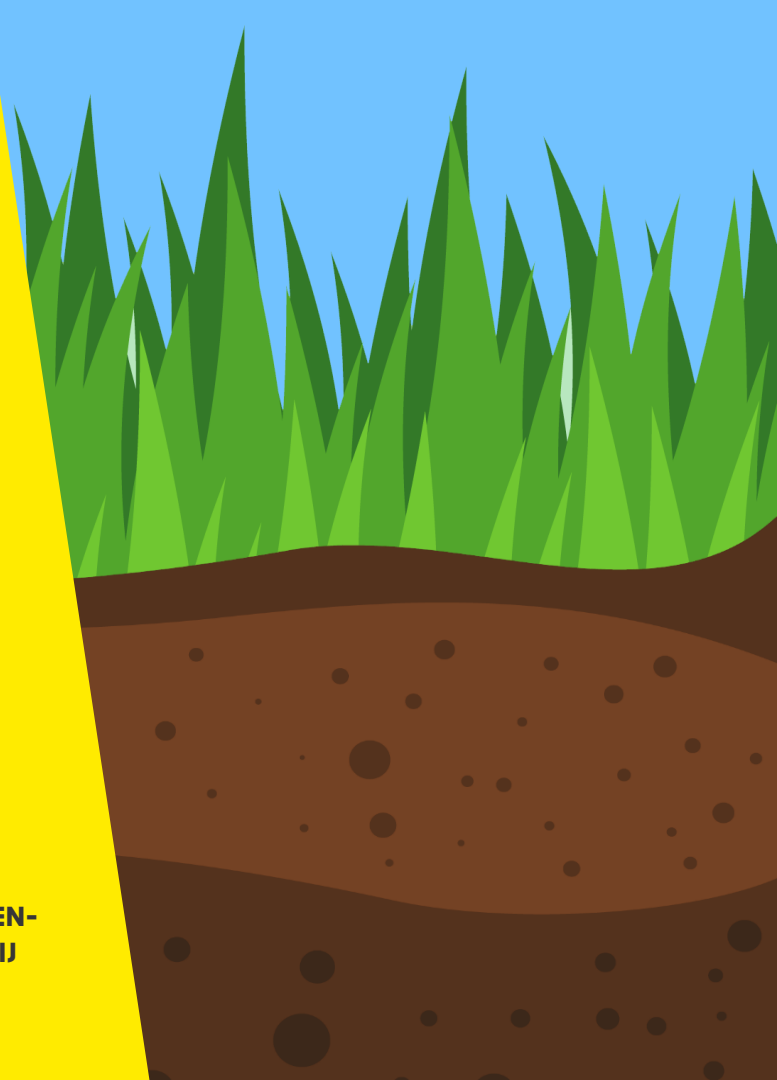
Dries Luts - Departement Omgeving

DEPARTEMENT
OMGEVING

VLAAMSE
MILIEU-
MAATSCHAPPIJ

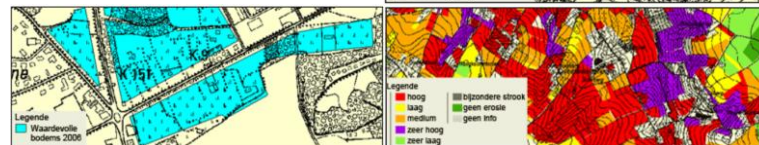
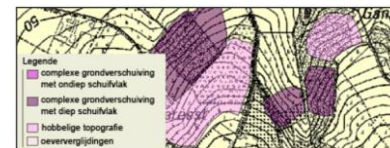
DEPARTEMENT
MOBILITEIT &
OPENBARE
WERKEN

OPENBARE
VLAAMSE
AFVALSTOFFEN-
MAATSCHAPPIJ

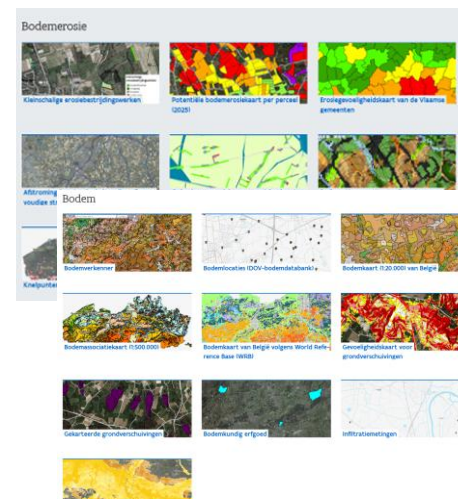

17 jaar thema bodem

- ▶ 2009: eerste kaartlagen bodem in DOV
→ Erosie, grondverschuivingen, ...

- ▶ Een schat aan kaartlagen
→ Erosie en sediment
 - × Erosiebestrijdingsplannen en modellering
 - × Sedimentverkenner
- Gemodelleerde bodemeigenschappen
- Veen

17 jaar thema bodem

- 2013: De bodemverkenner met de digitale bodemkaart
→ Basis voor de latere DOV verkenner

Bodemverkenner

Ga naar [Kaartbeeld instellen](#) om de weergave van de aangevinkte kaartlagen te personaliseren.

Bodem **DOV** **Andere** **Extern**

Bodemkaarten

- ☐ Bodemassociatiekaart
- ☒ Bodemkaart (1:20.000)
 - ☒ Digitale bodemkaart van het Vlaams Gewest: bodemtypes
 - ☒ Digitale bodemkaart van het Vlaams Gewest: substraten
 - ☒ Digitale bodemkaart van het Vlaams Gewest: fasen
 - ☒ Digitale bodemkaart van het Vlaams Gewest: varianten van het moedermateriaal
 - ☒ Digitale bodemkaart van het Vlaams Gewest: varianten van de profielontwikkeling

Vul hier een zoekterm of adres in...

Selecteer gebied

Streek: Kempen
Bodemtype: ① Sdm
Textuurklasse: ① s lemig zand
Drainageklasse: ① d matig nat, matig gleyig
Profielontwikkelingsgroep: ① m met dikke antropogene humus A horizon

[Toelichting bodemtype](#)

[Toelichting bodemtype PDF](#)

[Digitaal bodemkaartblad 1:20000 PDF](#)

[Bodemkaarten bodemkartering 1:5000 ZIP](#)

[Bodemkaarten bodemkartering 1:5000 ZIP](#)

[Bodemgeschiedheid](#)

Algemene kenmerken bodemserie Sdm in de Kempen
De Sdm plaggengronden zijn matig natte bodems met hoge voorjaarswaterstand. De zuiverwaterstand is optimaal. Het overtollige water moet in het voorjaar afgeleid worden door middel van greppels die rechtstreeks in de ontwateringsgraaf met sloten lopen die kruisen.

Foto voorbeeldprofiel Sdm (niet)

Natte plaggengronden onder de zandige donkerbruine A-horizont bevond zich de grig/oranje C-horizont die plaatselijk uit klei of zand bestond. Een donkergrijze laag ligt tussen de A- en C-horizont. De als een restant van humus en ijzeraanrijkinghorizont geïnterpreteerd kan worden.

Horizonten

- 1 Ap plonsglaag aangrijkt met pluggen
- 2 Bbbs verbrokkelde humus- en ijzeraanrijkingshorizont
- 3 Cg zandig moedermateriaal met bleke vlekken en veel roestvlekken

Typisch voor Antropogene bodem

1.000 m
Schaal = 1 : 35000
XY (Lambert72):

Doorprik op locatie 185253 218608

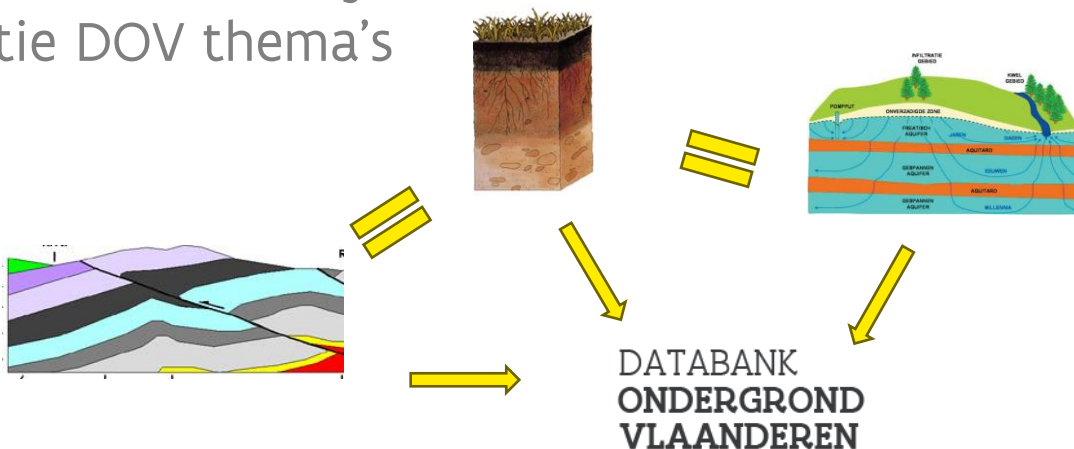
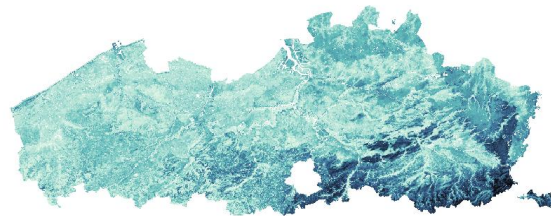
17 jaar thema bodem

- ▶ 2017: De bodemdatabank
 - Bodemstaalnames en hun observaties
 - Profielen en boringen bodemkartering
 - Aangevuld met:
 - × Onderzoeksprojecten, Curieuze Neuzen, Infiltratiemetingen VMM, ...
 - × Aardkundige data
 - × Cmon-bodemmonitoring (niet publiek)

Recente wijziging

- ▶ GXG-kaarten
- ▶ Gebiedsgerichte impact erosie
- ▶ 2026: Monsters generiek
 - 1 monster- en 1 observatieobject
 - Betere integratie DOV thema's

Gemodelleerde recente bodemeigenschappen

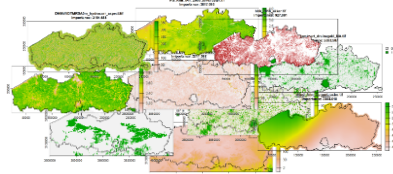
Regionale covariaten

Digitaal hoogtemodel
Landgebruiksbestand
Bodembedekkingskaart
Grondwaterstanden

Tertiair geologische kaart

Nationale covariaten

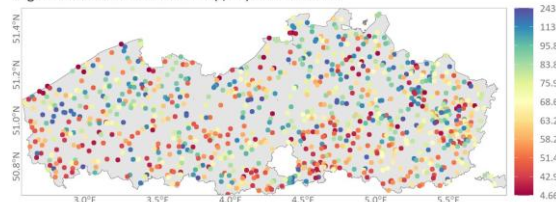
Bodemkaart (Belgisch & WRB)
Klimaat data (KMI)
FAPAR, LAI (Copernicus)

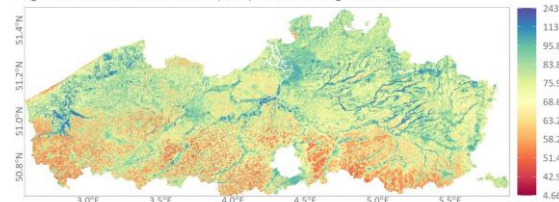
$$S_{meting} = f(s, c, o, r, p, a, n) + \varepsilon$$

$$S_{pixel} = f(s, c, o, r, p, a, n)$$

Organische C voorraad 0-30cm (t/ha): Meetwaarden

Organische C voorraad 0-30cm (t/ha): Verwachtingswaarden

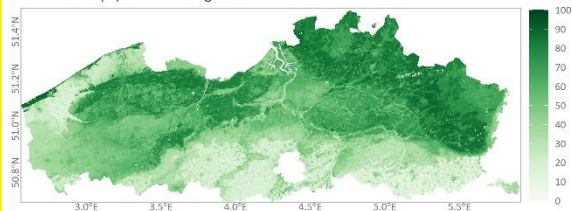

Puntdata
koolstofmonitoring
netwerk Cmon

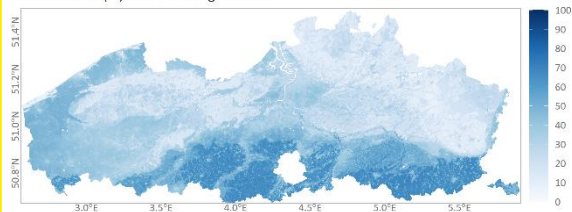
Gemodelleerde
bodemeigenschappen

Gemodelleerde **recente** bodemeigenschappen

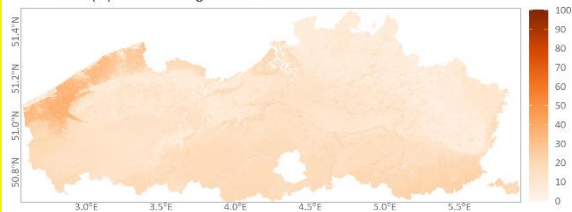
Zand 0-10cm (%): Verwachtingswaarde

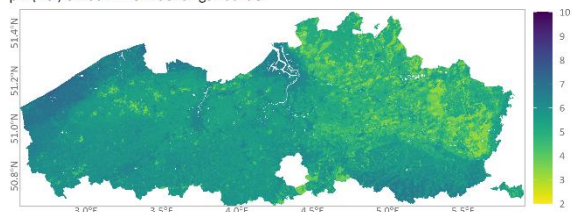
Leem 0-10cm (%): Verwachtingswaarde

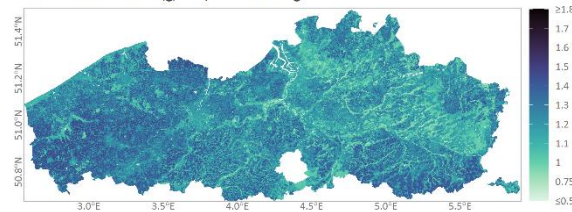
Klei 0-10cm (%): Verwachtingswaarde

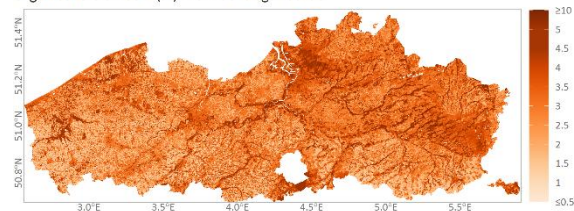
pH (KCl) 0-10cm: Verwachtingswaarde

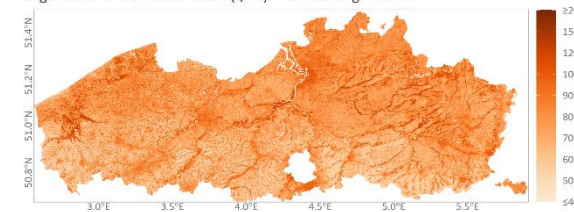
Bulkdichtheid 0-10cm (g/cm³): Verwachtingswaarde

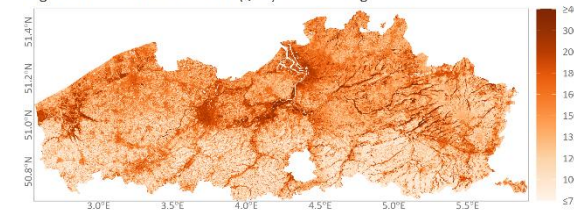
Organische C 0-10cm (%): Verwachtingswaarde

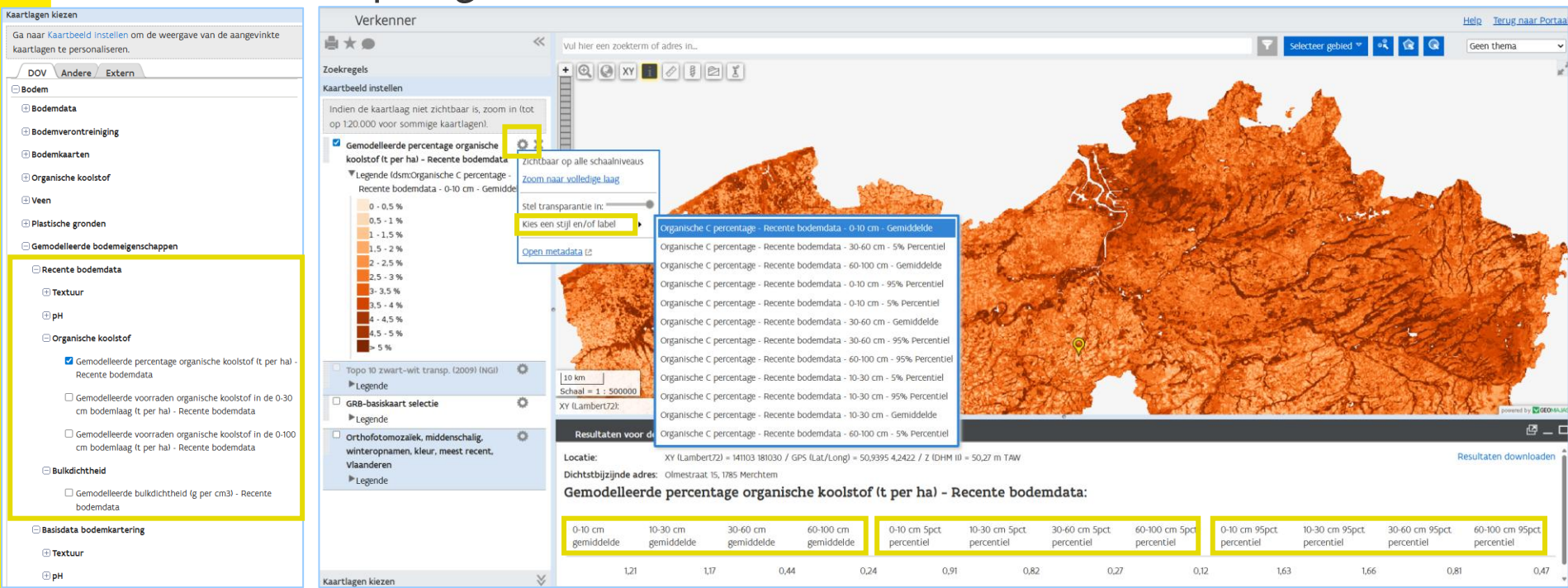
Organische C voorraad 0-30cm (t/ha): Verwachtingswaarde

Organische C voorraad 0-100cm (t/ha): Verwachtingswaarde

- ▶ Raadpleegbaar via de DOV-verkenner

Gemodelleerde recente bodemeigenschappen

► Toepassingen

- Basislagen als input van modellen
 - Water- en nutriëntentransport, klimaat, koolstof
- Schatting andere bodemeigenschappen (pedotransferfuncties)
- Indicatoren en statistieken
- Bodemzorg en adviesverlening
 - Verkenning van een studie- en werkingsgebied
 - Schatting waarde, variatie en ruimtelijke spreiding
 - Planning meetcampagne

Neem de onzekerheid
altijd mee in je analyses

Kan nooit een bodemanalyse op een
specifieke locatie vervangen

Bodeminformatie op maat van de gebruiker

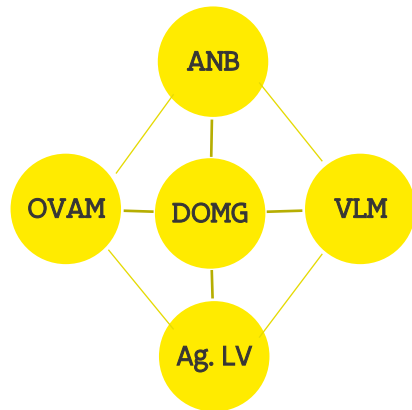
- ▶ Brochure voor advies- en vergunningsverleners
- ▶ Uitbreiding groenblauw peil
- ▶ Case 'strategisch project Walden'
- ▶ Filmpje voor landschapsarchitecten

→ [Bodeminformatie op jouw maat](#)

Bodemzorgplan: missie

- Integraal en transversaal (samen)werken aan gezonde bodems in Vlaanderen
 - Goede bodemzorg meer ingang doen vinden in Vlaanderen
 - Holistische kijk : fysische, chemische en biologische kenmerken
 - Entiteit overschrijdend
- Alle landgebruiken en alle bodems
- Directe en indirecte bodemactoren

Bodemzorgplan: strategie

- ▶ Bodembewustzijn en bodembewust handelen vergroten
- ▶ **Bodemkennis en -data verzamelen, uitbouwen en ontsluiten**
- ▶ Bodemzorg in beleid versterken
- ▶ Gebiedsgerichte (samen)werking faciliteren en opschalen
- ▶ Ketenactoren activeren

De toekomst

- ▶ Bodemzorgplan & DOV
 - Verder uitbouwen en ontsluiten van DOV als portaal voor bodemdata samen te brengen
 - Data aanbieden op maat van bodemactoren
 - Tegemoetkomen aan de datanoden van bodemactoren
 - Gebiedswerking en bodemeducatie ondersteunen met data

De toekomst

- ▶ Europese bodemmonitoringrichtlijn (SML)
 - Monitoring van bodems onder alle landgebruiken in Vlaanderen (chemisch – fysisch – biologisch)
 - DOV als het platform voor SML-monitoringsdata
 - × SML-(monitoring)data samenbrengen
 - × SML-resultaten publiceren met respect voor geldende regelgeving
 - Nieuwe gemodelleerde bodemeigenschappen data

De toekomst

► Concreet in de pipeline

→ Import resultaten recent onderzoek

- × fysische metingen
- × Bodembiodiversiteit
- × Erosiefactoren
- × ...

→ Recente bodemeigenschappen in de virtuele bodemanalyse

Vragen?

DOV meldpunt – meldpunt@dov.vlaanderen.be

Dries Luts – dries.luts@vlaanderen.be